

УКРАЇНСЬКИЙ МЕТРОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

Науково-
технічне
видання

ВИПУСК 4

1998

ЗМІСТ

Вчені-метрологи – лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки 1998 року **5**

Офіційні документи

Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про Державну службу єдиного часу і еталонних частот” **6**

Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про Державну службу стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів” **9**

Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про Державну службу стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів” **11**

Ювілеї

А.Л.Семенюк Державному науково-дослідному інституту “Система” – 30 років **13**

Загальна та законодавча метрологія

О.М.Величко Роль і завдання державних метрологічних служб в Україні **15**

Вимірювання часу та частоти

А.С.Клейман, Г.С.Сидоренко, П.А.Кравченко, Л.Ф.Кучин Некоторые вопросы передачи эталонных сигналов в диапазон СВЧ **20**

А.С.Клейман, А.И.Левенберг, Г.С.Сидоренко, А.А.Катков, П.А.Кравченко, В.Н.Романько Стандарт частоты и времени рубидиевый: создание, исследование и применение **23**

Вимірювання електричних та магнітних величин

Ю.Ф.Павленко, Г.С.Сидоренко, В.В.Анікін, С.М.Кальф-Каліф, Є.Н.Білоконь, В.Б.Скубак	Державний первинний еталон одиниці електричного опору	26
--	---	-----------

Вимірювання в радіоелектроніці

А.Н.Борисенко	Анализ и пути повышения точности специализированных преобразователей частоты в фазу импульсов для систем регулирования дизель-генераторов	29
---------------	---	-----------

Вимірювання теплофізичних величин та температури

Л.А.Назаренко, В.П.Сліпушенко, О.Д.Криворотенко, В.В.Білих, В.В.Поляков	Державний первинний еталон одиниці теплоти згоряння	32
---	---	-----------

Вимірювання оптичних та оптико-фізичних величин

О.В.Бойко, М.М.Лихоліт, А.М.Негрійко, Л.П.Яценко	Дослідження стабільності частоти випромінювання He-Ne/ ¹²⁷ I ₂ лазерів з накачкою височастотним розрядом	37
---	--	-----------

Вимірювання характеристик іонізуючих випромінень та ядерних констант

Н.И.Кравченко, В.В.Склярів, Л.Н.Яковлева	Рабочие средства измерений активности радона и его дочерних продуктов распада	40
---	---	-----------

Вимірювання фізико-хімічного складу та властивостей речовин

В.Н.Бойков, В.М.Бычков, И.Е.Залесский, В.В.Сакович, С.М.Тереженко	Атомно-эмиссионный многоканальный спектрометр типа АЭМС: метрологические характеристики, поверка, возможность использования при сертификации продукции	45
---	--	-----------

Міжнародне співробітництво

О.М.Величко	Міжнародні звірення еталонів України та їх значення	48
В.М.Смулаковський, В.Навратіл	Звірення державних еталонів одиниці довжини України та Словаччини	51

Стандартні зразки складу та властивостей речовин і матеріалів

Реестр межгосударственных стандартных образцов состава и свойств веществ и материалов	53
---	-----------

Інформація

Новий державний еталон	56
Про участь наукових організацій Держстандарту у роботі КОOMET	57
I Международная научно-техническая конференция “Метрология в механике – 98”	58
Науково-практичний семінар споживачів з питань функціонування	60

Державної служби єдиного часу і еталонних частот та отримання частотно-часової інформації

Восьмое заседание научно-технической комиссии по метрологии

61

Перелік засобів вимірювальної техніки, які занесені до Державного реєстру засобів вимірювальної техніки, допущених до застосування в Україні на підставі результатів державних випробувань у 1998 р. (вересень – листопад)

61

CONTENTS

The scientists-metrologists who are prize-winners of the State Prize of Ukraine in the field of science and technique in 1998 **5**

Official papers

The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On establishment of Regulations on the State service of united time and standard frequencies” **6**

The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On establishment of Regulations on the State service of standard specimens of substances and materials composition and properties” **9**

The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On establishment of Regulations on the State service of standard reference data of physical constants and substances and materials properties” **11**

Jubilees

A.L.Semenyuk Thirty years of the State Scientific Research Institute “System” **13**

General and legislative metrology

O.M.Velychko The role and tasks of the state metrologic services in Ukraine **15**

Time and frequency measurements

A.S.Kleiman, G.S.Sidorenko, P.A.Kravchenko, L.F.Kuchin Some problems of standard signals transfer to the SHF range **20**

A.S.Kleiman, A.I.Levenberg, G.S.Sidorenko, A.A.Katkov, P.A.Kravchenko, V.N.Romanjko Quantum rubidium measure of frequency: its realization, research and application **23**

Measurements of electric and magnetic parameters

Y.F.Pavlenko, G.S.Sidorenko, V.V.Anikin, S.M.Kalf-Kalif, Y.N.Bilokon, V.B.Skubak The national primary standard of the unit of electric resistance **26**

Measurements in radioelectronics

A.N.Borysenko The analysis and ways of increasing the precision of special converters of frequency into phase of pulses for diesel-generators adjustment systems **29**

Thermophysical and temperature measurements

L.A.Nazarenko, V.P.Slipushenko, O.D.Kryvorotenko, V.V.Bilyh, The national primary standard of combustion thermal unit **32**

Measurements of optical and optical-physical values

<i>O.V.Boyko, M.M.Lykholit, A.M.Negriyko, L.P.Yatsenko</i>	He-Ne/ ¹²⁷ I ₂ lasers pumped by high-frequency discharge radiation frequency stability research	37
--	---	-----------

Ionizing radiations characteristics and nuclear constants measurement

<i>N.I.Kravchenko, V.V.Sklyarov, L.N.Yakovleva</i>	Working means of radon and its decomposition products activity measurement	40
--	--	-----------

Substances physical & chemical composition and properties measurement

<i>V.N.Boikov, V.M.Bychkov, I.Y.Zalessky, V.V.Sakovich, S.M.Tereshchenko</i>	Atomic emission multichannel spectrometer of AEMS type: metrological characteristics, verification, the possibility of using for production certification	45
--	---	-----------

International cooperation

<i>O.M.Velychko</i>	International comparisons of standards and their importance	48
<i>V.M.Smulakovsky, V.Navratil</i>	International comparisons of the national standards of length unit of Ukraine and Slovakia	51

Reference materials

The list of interstate standard specimens of substances and materials composition and properties	53
--	-----------

Information

New State standard	56
On participation of Derzhstandart scientific organizations in the work of COOMET	57
I st International scientific & technical conference "Metrology in mechanics – 98"	58
The scientific & practical consumers seminar on the matters of the State service of united time and standard frequencies functioning and getting frequency & time information	60
The eighth session of the scientific & technical commission on metrology	61
Enumeration of measurement technique means which are entered the State register and admitted for use in Ukraine on the base of State test results in 1998 (September – November)	61